

Novine prihajajo vsake nedelje. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznega 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezuševoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravnistvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v Poslanom 2:50 D. Takso za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo

Konec žalostne pesmi.

Čas, kda so bili na vladi naši demokratje, je za nas najžalostnejši. Njihove zasluzenje je, da so nas v Belgradi gledali od strani i nam ne zavirali. Kak njihovi listi tu doma, tak so oni tam doli vsikdar na oči metali našoj stranki, da je protidržavna, da je papinska, da njoj komandirajo od indri i tak dale, ka so le mogli zmisliti, so na njo zmetali. Ar pa je v toj stranki velka večina slovenskoga naroda zdrženoga v močno politično vrsto, je spadnole vse to potvarjanje na cel narod. Tisti nekaj gospodkov v frakaj, šteri se priznavlejo za demokrate pač nede nihče meo za narod, posebno za to ne, ar je ta gospoda vsikdar tajila slovenstvo i se je mela za nekše »Jugoslovene«, šteri pa nindri nega, ar celo naša ustava pravi, da smo SHS država.

To bi ešče naj bilo. Vsa njihova miselnost je bila zgrajena na jako prlavo podlago i se je mogla prle ali sledkar zrūšiti. Nego, to je nas Slovence odškodūvalo za milijone. Ta gospoda se je postavila na stran tisti, ki so po mačihinsko delali z našim žepom. Za svoje potvarjanje so dobili vso oblast v Sloveniji v svoje roke. Ta oblast je stiskavala iz Slovenije žmetne milijone več kak se je to navrglo na njo. Da je pri tom bila tudi naša Krajina okolbana, se samo ob sebi razmi. To je vse zasluženeje, štero majo pokazati demokratje.

Naše poslance je polek drugoga dela za svoje ljudstvo ešče čakalo to veliko delo, da spoj tam doli pokažejo, da smo ne tak strahovito čarni kak nas malajo demokrati krog. Spoznali so to davidovičovci, s šterimi so bili naši ministri svojčas na vladi, spoznali so to radikali, s šterimi so naši ministri delali malo več kak dva meseca v Uzunovičovej vladi. I sad toga spoznanja, da je naša stranka, štera je prava zastopnica Slovincov, ne protidržavni element, sad je to, da začnejo v Belgradi inai ravnati z nami. Korošcovi ministri v vladi so dosegli v 75 dnevaj več kak Žerjavovci cela leta, ar so oni za Slovenijo pravzaprav ne nikaj dosegli, k vekšemi samo to, ka je za demokrasko stranko kaj neslo.

Narodni dnevnik je ne davno prineseo edno izjavo ministrskoga predsednika, šteri je pravo: »Naše sodelo s Slovincov ljudskov strankov ma velki političen pomen. Slovenija nesme biti nikša pasterka, liki morajo biti Slovenci zastopani v skupš-

čini i v vladi. Radikalna stranka se je odločila za to politiko, ar so njoj državni haski ober vsega.«

Kda je šteri ministrski predsednik, kda je bio minister šteri demokrat, tak gučao od Slovenije? Kda je šteri ministrski predsednik tak gučao od Slovenije, kda je bio minister šteri radičovec?

Hrvatje sprevidijo te velke uspehe naše stranke i za to so njihove novine prinašale jako lepo hvalo našoj stranki i njenomi voditeli. List »Hrvat« piše sledeče:

»Nas Hrvate je Vukičević slabo osvedočo od svoje naklonjenosti. Zato se pa trudi, da bi svojo dobro volo pokazao Slovincem. Te dneve so listi bili puni s tem, da je Vukičević skleno novi dogovor s Korošcom kak zastopnikom Slovincov. Po tej glasaj dobi Slovenija posebno samoravnanje i poseben položaj v državi. . . Velki župan bi s svojimi uradniki na te način postao nekakša mala vlada za Slovenijo. . . . Tudi finančno i gospodarsko samoravnanje je zagvišano za Slovenijo.

Verjemo, da ta rešitev ne stvarja celoga programa, kak si ga je zamišljala Slov. ljudska stranka. Nego Korošec je stvaren politik i sprejme tudi to rešitev, ar je osvedočeni, da je takša rešitev bogša, kak pa ni edna.«

Nadale pravi isti list, da so Hrvatje ne nevoščeni Slovincem, nego se samo radūjejo, da so dosegli takši uspeh.

Verjemo, da bi bili Hrvatje prav zadovoljni, či bi njim šteri njihov politik mogeo pokazati telko sada svojega dela, kak je to lahko pokazala naša stranka. Pa je Radič bio neprimerno duže na vladi kak naša stranka.

Zato pa ide naša stranka z mirnov vestjov tudi pri tej volitvaj pred svoje ljudstvo, ar zna, da je isto telko politično šolano da sprevidi, što ma srce pa volo, da dela za pravice i haske svojega ljudstva.

Što bo ešče volo tiste ljudi, ki so meli za vekši tao svojega naroda organiziranoga v našoj stranki samo potvarjanje, štero nam je vneslo milijone pa milijone?

Dva jubilanta.

Gospod Jožef Klekl, župnik v pokoji in narodni poslanec — trestiletnik.

Nač g. poslanec so bili za mešnika posvečeni 11. julija 1897. leta, teda je minolo zdaj 30 let.

Neščemo tu gučati od vsej zasluge, štere so napravili našemi ljudstvi naš jubilat, ar bi to bilo preobširno. Njihovo mešniško delo je jako blagosloveno. Naj opomenemo samo to ka so oni začnoli izdajati »Marijin list« i vzdržavlejo kalendar presv. Srca Jezuševoga. Jako dosta so napravili tudi za tretjerednike. V tom deli jih pozna vsak tretjerednik. Njihove »Novine« so že dosta dobroga napravile za naš narod. Njihovo delo se vrši na tihoma i je nesebično. Za svoje delo ne prosijo plače i tudi zahvale ne želejo. Že v nogim in v nogim so pomagali v jako težki rečaj.

Zdaj za njihovo trestiletnico njim najprle čestitamo, potom pa v imeni čitatelov »Novin« i v imeni vsega našega naroda želemo: »Bog Vas občuvaj ešče vnoga, vnoga leta! Naj na dale Bog blagoslovla Vaše nevtrudljivo delo za svoje ljudstvo. Bog Vas živi!

Pater Kazimir Zakrajšek — srebrnomešnik.

Ime, že skoro vsem našim čitatelom dobro znano, znano pa najbole našim rojakom, amerikancom v Čikagi.

Krščanski stariši! Kda so se vaši sinovje i hčeri poslavale od vas, da idejo za krūhom v delešnje Ameriko, ste njim davali zagvišno na pot navuke, naj nepozabijo na Boga i naj ostanejo dobri. Vaše lūbeče srce krščanskoga stariša je skoz skuznate oči želelo, da bi najšla mladina, odhajajoča od doma, v tūhinskom voditelja, ki bi je občuvao verne i poštene. Glejte, takšega dobroga prijatela i dušnoga pastira so vsi tisti, ki so se podali v Čikago, najšli v svojem plivanoši v novom kraji, v patri Kazimiru Zakrajški.

Kak štiriletnoga duhovnika so ji pred 21 letom poslali njihovi predstojniki v Ameriko opravlat dušno pastirstvo med Slovincem, šteri so se ta odselili. Pun mlade moči i duhovniške gorečnosti so nastopili svoje delo. Z njimi se je začelo med našimi rojaki v Ameriki novo versko i društveno življenje.

Po njihovej zaslugi je bio nastavljeni slovenski frančiškanski komisarijat. Njegova skrb je skrbeti za duhovno življenje naših rojakov. Kda so oni prišli ta, je bilo samo 20 slovenskih far, zdaj jih je 32 i 14 pa je takši, štere majo farnike razločne narodnosti pa slovenskoga duhovnika. G. p. Zakrajšek so meli več kak 500 misijonov med amerikanskimi slovinci. Za povzdigo verskoga življenja i v čast Mariji so vōdali prelepi list »Ave Marija«. Tudi

političen list »Amerikanski Slovinc« se je po njihovom prizadevanji poživio. Poleg toga so za Slovence spisali edno molitveno knigo i več spisov za duševno življenje. Oni so tudi nastavili v Čikagi katoliško tiskarno »Edinost«, kde se tiskajo goriimenuvani listi.

Te gospod poleg svojega plodovitoga dela že več let vōdijo faro Sv. Števana, faro naših prekmurskih rojakov. Njim je izročeno dušno pastirstvo naših bratov i sester, zato se 25 letnici njihovoga mešništva veselimo i mi pa njim vsi iz srca želemo: »Ešče vnogo let zdravja i obilno božega blagoslova na njihovo delo.«

Demokratska stranka i katoličani.

Zdaj ka se je naš dr. Korošec v politiki pogodo z radikali, ne da bi svoj program opūsto i tudi celo naznalo, da po toj pogodbi bo naša stranka šla po volitvaj v vlado, ne morejo več spati gospodje pri demokratskoj stranki. Nezmereno je to boli. Na vse so mislili, samo na to ne. Če čtemo njihove liste, ogenj pa žveplo se sipavle iz njih na radikale i na nas, zakaj smo se pogodili. Če poslušamo njihove voditele, se njihove reči glasiyo, ka je to strašen greh, ka se je Vukičević, voditeo radikalov pogodo z Korošcom, voditelom SLS.

V beogradskom demokratskom listi »Politika« čtemo izjave Svetozara Pribičevića, voditelja Žerjavove samostojne demokratske stranke. Po toj izjavi je strašen greh včino, najmre političnoga — za druge se demokratska stranka itak ne briga — Vukičević proti državi, ka se je z našov krščanskov strankov pogodo, ar je naša stranka papinska i tak protidržavna.

Tak nas črnijo demokratje. Ar po Kristušovej zapovedi sv. očo, rimskoga papo, držimo za svojega cerkvenoga poglavara v duševnih rečeh — ne pa političnih, ar se oni v politiko niedne države ne mešajo — zato smo protidržavni, zato smo nevarni bole kak kūga i se nas more vsaki ognoli. — Demokratje, vaš predsednik tak guči, vaše stranke mišljenje je to i v njej ž njov podpišete i za sveto držite. Dobro, če se demokratom vidi té navuk, ka je greh s katoličanci meti zveze, šteri se držijo Kristušove zapovedi, po šteroj je njegov namestnik na zemli rimski papa, te se njim naj vidi tisto, ka shaja s toga navuka, ka nieden katoličanec, šteri se drži Kristuševoga navuka, ne de podpirao demokratske stranke, ne de glasao za njo. To sledi iz navuka demokratske stranke. Prekmurski katoličanci se bodo pri tej volitvaj po tom navuki ravnali.

G. Pavlek z Bratonec i njegov „nepolitičen“ i „poučen“ list.

Slovenska Krajina je postanola pali za eden list bogatejša. Zdaj se je okoražo dobroznani g. Pavlek Horvat z Bratonec. Pod naslovom „Kmečka moč“, je začno izdavat tjednik, od šteroga pravi, da je nepolitičen i poučen list. Gospoda Pavleka poznamo predobro, da bi njemi mogli vervati, ka je on, ali bole, da bo njegov list nepolitičen. Jako dosta nam da somliti to, da je prijala g. Pavleka nepolitična žilica ravno te, kda nas loči samo par tjednov, do državno zbornski volitev, kda vendar mi vsi, ki poznamo Pavleka, znamo, da mora biti on mož posebnih politični kušenj. Zakaj? G. Pavlek je najpre svojo politično pot poskušo že pri vsej strankaj. Tudi pri našoj stranki je že bio, pa smo njemi naskori pokazali dveri. Ovači pa smo osvedočeni, da g. Pavlek ne verje sam sebi, ka je napisao. Žalostno je to, či je mislo, da na te njegov skopec nasedejo naši ljudje. Či se je ne indri, potom se je prav prešmetano zmoto tū.

Dale stoji v Pavlekovom programu, da bo njegov list poučen. Či je to Pavlekovo nakanenje odkritosrčno, je pozdravljamo, ar znamo, da ljudstvi vsikdar prav pride, či kaj zna. Nego se nam rodijo dvojbe, da bi njegov list to mogeo biti. Gosp. urednik Pavlek je pali tisti, ki nam nemre dati zadosta garancije za to. Neizpodbitna istina je, da mora tisti, ki šče druge včiti, najpre sam nekaj znati. Pa poglednimo zdaj našega g. urednika Pavleka! Što ga pozna že zna kak je z njim.

Slednja naša reč je to, ka obžalujemo, ka se najdejo ljudje, ki majo naše ljudstvo za tak zblehetano, da bi je mogoče bilo z dvema ali tremi številkami „nepolitičnih“ i „poučnih“ listov preslepiti i zapelati. Obžalujemo pa ešče prav posebno, da se pri toj priliki da v roke kak sredstvo takšim nepoštenim političnim „štreberom“ domači človek.

Hrvatski glas od dr. Korošca i njegove politike.

V Osijeku izhaja eden dnevnik „DIE DRAU“. Te novine so pisale od našega voditelja 12 jul. tak:

Od njegovoga verskoga osvedočenja tū neščemo gučati. Nego politik Korošec naj sprime daes pohvalo. Zdaj, ka hvalimo Korošca, de što pravo, ka smo klerikalci. Takšemi tepci, šteri de tak pravo, pa mi nemremo pomagati.

Gospod Korošec je kak zastopnik slovenskoga naroda skleno z ministerskim predsednikom sporazumljenje, od šteroga ešče dosta ne vemo. Glavne reči so pa že znane. G. Korošec, šteri dela vsigdar za autonomijo slovenskoga naroda, je v sporazumljenji zagvišao za Slovenijo samostojne finančne pravice. Mariborska i ljubljanska oblast se združita v edno celoto. Korošec pa bo zato sodelovao z g. Vukičevićom po volitvaj. V vladi bodo tudi Davidovičovi demokrati. Te tri skupine majo dobro volo, da do delale za ozdravljenje naši slabi gospodarskih neprilik. Volitve za te tri skupine dobro izidejo. Zato se bo g.

Korošec nahajao po volitvaj v jako dobroj družbi. On de, kakor je že v istini političen i zvejani, mogeo za slovenski narod dosta dobroga napraviti. On de ešče dale valao kak politik, na šteroga vsi gledajo in šteroga majo vsi za peldo. Takša politika je včenje za Hrvate. Zdaj pa poglednimo zastopnika Slovincov in zastopnika Hrvatov to je Radiča. Poglednimo oba in vidimo, zakaj so Hrvati tak daleč prišli. Pri Slovincaj vidimo kak pomali napredujejo, mi Hrvati pa nazadujemo, idemo vsikdar rakovo pot. Dnes moremo povedati, da je hrvatsko ljudstvo bilo kaštigano za vodstvo, šteroga si je zamo zvolilo. Slovenski bratje so bogše napravili. Zvolili so si za voditelja moža, šteri ma vsigdar očivesno hotenje, jasne cile, veliko poštenost, šteri vsigdar vse dobro premisli in šteri sodi ljudi in razmere tak, kak so.

G. Korošec je tudi mož, šteromi je v istini za srečo slovenskoga naroda, ne pa samo za rodbino, kak se to vidi pri naši hrvatski voditelaj. G. Korošec je nej kak sebičneš, on je mož s poštenov volov. In zato je dosegno g. Korošec takše uspehe za Slovence. Ednok se ešče bodo morali Hrvatje včiti od Slovincov, kak se vodi politika.

Vidite, tak je napisao hrvatski list od našega voditelja dr. Korošca. Tū vidite tudi kak sodijo Hrvati od Radiča. Znankar se nikomi nede težko odločiti, da vrže 11. septembra kruglico v škrinjico S. L. S.

Ferdinand, rumunski krao mrtev.

V četrtak minočega tjedna so listi na debelo pisali od smrti rumunskoga kralja. Bio je že več mesecov betežen na znotrašnjom raki, šteri je postao neozdravljivi. Z njegovov smrtjov se je teda že naprej računalo i je bilo za nastop smrti že vse pripravljeno.

Pod njegovim kraljivanjem so se združili vsi Rumuni v ednoj državi. Nekdašnja mala Rumunija je postala skoro velevlast. Čiravno je bio nemškoga pokolenja, je vendar v svetovnoj bojni meo pred očmi srečo svoje države i je prevrgeo z antantov proti Nemcom i Avstrovogrskoj. Kda je mogeo popustiti pred vojskov osrednji držav, je skleno poseben mir.

Njegovo telo so balzamirali i je položili, kda je že nekaj dni bilo postavljeno v kraljevskoj palači, kde je do 60 jezera ljudi prišlo gledat, k vekivečnomi počinki v ednom klostri v Bukarešti.

Po njegovoj smrti je položaj v Rumuniji ravno zavolo njegovoga nasledstva prec megleni. Njegov sin Karol i prvejšnji prestolonaslednik, je zapušto svojo ženo iz kraleske rodbine i je vküper stopo z ednov drugov. To je bio vzrok, da se je morao pod pritiskom okolščin odpovedati nasledstvu na kraleskom prestoli. Odišeo je na tihinsko. Doma so za prestolonaslednika napravili njegovoga sina, vnuka dozdašnjega kralja. Ar pa je te samo 14 let star, so postavili takzvani regentski svet, šteri obstoji z ednoga duhovnika, patriarcha, ednoga sodnika i ednoga princa iz kraleske rodbine. Te regentski svet naj bi opravljao kraleske posle, dokeč prestolonaslednik ne postane punoleten. Zgodovina pravi, da je takše ravnanje skoron nikdar ne prišlo k meši.

V Rumuniji pa obstoji močaa stranka, štera bi rada nazaj odstavlenoga prestolonaslednika, Karla, takzvani karlisti. So že prišli glasi, da so po razločni varašaj Rumunije karlisti napravili krvave nemire.

Mladomi rumunskomi kralji je ime Mihael. Kda sta se z materjov pelala od dedekovoga spreveda, je materi pripovedavao, da so njemi ceremonije jako dopadno, samo to njemi je ne šlo v glavo »zakaj so vsi moški tak na glas pa posploj gučali«. Dete je razmilo, da je na svetom mesti i pri svetom opravili, samo „spametna“ gospoda so toga ne razmili.

Bežijo v svet...

Bežijo v svet, bežijo oblaki prek bregov i ljubav mi būdijo do prekmurski domov.

O grūda mi domača, ti zibeo, zemski raj, z zorov būdiš orača, z večom zazibleš gaj.

Med menov i med tebov je zrasla srčna vez, zoveš me vsikdar s sebov šče v to najmenšo ves.

Lübezen s sebov nosi sprotlešnji novi cvet, lübezen tebi prosi prekmurski mladi svet.

Gda klasje dozoreva na njivaj sunčni den, škrjanček v zraki speva, z njim vsakši veren sin.

Potoki ti šümijo, logovja lejki piš, sinovje veselijo se, gda je ti būdiš.

O zemi zemla moja od vüst mi ti polüb, rešenje si mi boja, dežela mi oblüb.

Bežijo naj, bežijo oblaki prek bregov, nesreče odnesejo od prekmurski domov!

ZLATKO POMURSKI.

Cesta Genterovci Törnišče

Našim oblastnim poslancom, posebno na prizadevanje poslanca g. Ritlopa, se je posrečilo v oblastni proračun spraviti za cesto Genterovci Törnišče šumo 300 jezera. Tak je prišla tudi ta cesta na račun, štera je že kričala za popravek.

Slovenska Krajina.

— Lendava. V sredo v noči preminoci tjedan je zgorela oslica snopja prečastitomi gospodi kanoniki Štraus Florijani v Lendavi. Rešiti se je nikaj nej dalo. Takši ogenj je bio, ka je nanč blüzi nej mogeo. Zgorelo je okoli 600 križov snopja. Kvara je okoli 60.000 dinarov. Vužgo je nekši nevošeni človek. Ednoga so že ntri zapri. Ze par let je vsakše leto ogenj pri častitom gospodi. Lani njim je nekak v tom časi vužgo slamo.

— Krog. V petek preminoci tjedan okoli 10. vöre sta pribežala v Krog dva švercara. Mela sta pune ruksake blaga, štero sta nesla iz Austrije. Včasi za njima sta pa pribežala en

žandar in en cigan. Cigan je pa bio na konji in je tak šeo za švercaroma, šteriva sta vujšla z vesi. Žandar je že zgübo sled za njima. Cigan je pa bio bole friški in je že bežao na pole za švercaroma. Tudi cigan s konjom je šo vse prek po poli za njima. Da sta švercara že vidla, ka nemreta rešiti sebe pa blaga, sta vrgla blago vkrej i sta bežala, kak zavca. Blago je žandar pobrao. Pri vsem je najbolje čüdnost to, ka sta pomagala loviti švercare cigana i ešče posebno zato, ka na konji.

— Prevelika sreča. Iz Carigrada pišejo, ka je tam eden navaden mornar zadeo v loteriji 30 jezera törski lir. Gda so njemi plačali to šumo je začno skakati pa noreti. Preveč velka sreča njemi je omračila pamet. To se vidi, ka je ne dobro, či človeka doleti nepričakovano velka sreča. Zato se pa naj vsakši že zdaj pripravla na tisti veseli den, gda dobi glas, ka je zadeo v loteriji za „Martinišče.“ Kak že vsakši zna, de žrebanje popolnoma sigurno 14. novembra toga leta. Kelko srečk maš? Mogoče nikaj!

— Dr. Franjo Klar, naš domačin, je začeo 26. julija z zdravniškov praksom v Lendavi. Svoja zdravniška dela opravla v hiši fiškališa dr. Wollaka poleg cerkvi. Našega mladoga zdravnika ljudstvi priporočamo.

— Beltinci. Beltinčarje se po svojem županstvu poslali prošnjo na Velkoga župana za semensko žito, ar so njim miši žetvo vničile. G. poslanec Klekl so prošnjo oddali i jo priporočili. Prosimo, naj isto včinijo i druge občine, kde so miši strmeno vnesle.

— Pojasnilo. „Novine“ štev. 29. dneva 17. julija so prinesle pod naslovom „Slovenska krajina“ članek z Lipe. Prvi odstavek je neistinski. Uredništvo je bilo napačno poučeno. Razširjavca takši neistinskih rečij pa pozivamo, da henja s tem, ovači se bomo vidli pri sodnji. — Ur.

— Dari za Martinišče. Iz Kanade so poslali 5 dolarov Kovač J. iz Čopinec, Miolič J. iz Törnišča, Hodnik Št. iz Črensovec, Žalig M. pa Antolin Iv. iz Sr. Bistrice. Na gostivanji pri Šoštarec Iv. Vančaves 100 din., nabrala Juk Mici, Mencigar Marija Krog 100, Fraz Ferdinand Bakovci 50, N. N. od Kapele 50, Zver Mih. i žena zahvalo za prijete dobrote Bratonce, N. N. Gradišče 10, N. N. Dobrič 10, N. N. Beltinci 10, N. N. Čopinci 10, Sv. Martin naj sprosi na vse darovnike — obilno božega blagoslova.

— Na znanje vsem, ki so reflektirali na ponüdbo Vodne zadruge v Dolnoj Lendavi. Zavolo zaprek se je morala javna ofertalna licitacija preložiti i tak nede 31. julija, nego ednok sledkar. Kda, to bomo že v našem listi javili.

— Kobilica njim je potrla nogo. V Mali Bakovcaj se je pri Novakovi kobilica nekaj smela v kantar. Vert so jo šli oslobajat, pa ji je pri toj priliki tak brsnola, ka njim je nogo potrla.

— Kikiriki, kama plünem, ta dünem, tak so se deca görala pri Sobočanovi v Nedelici. Mala, komaj šest let stara Maričika, je mela dete na rokaj i se je škallila po slami dol. Ednok pa se je tak naopak poškalila, da si je nogo strla.

— Ozdravljenje. G. cankovski kaplan so po prestanoj operaciji i tifusi natelko ozdravili, da so lahko za-

pustili bolnišnico v Radgoni. Da se popunoma ozdravijo, do morali nekaj tje dni na počinek. Želimo njim, da kempri dosežejo svoje prvejšnje zdravje.

— **Nesreča pri mlatitvi.** V Soboti je mlato mašin pri enoj hiži. Pomagao je tudi petnajst let star Vučkij Ludvik doma z Moravec, ki je pa je že nekaj časa bio v Soboti; se je včio šoštarije. Na mašini je odvežvao snopje. Kda je odspodi gor bio vrženi eden snop i je v nje ga prileto, se je nekaj zapleo i spadno v drumlin. Odtrgalo njemu je nogo na golnici. Kak navadno v takšoj zmešlavici, so njemu nej mogli itaki krvi staviti, zato je zavolo zgube krvi naskori mro. Za dobrim dečarecom je vse žalivalo. Materi, šteroj je v bojni tudi mož spadno, naše sožalje.

Tjedenske novine.

— **V Savi se je vtopo.** Milan Ivančič s Črnca pri Brežicah se je pretečeno nedelo šo kopat v Savo. Prišeo je na nevarno mesto, pa se je vtopo. Star je bio 19 let in je hodo v Zagrebi v šolo v drugi razred učiteljšča.

— **Krv njemu je stekla.** Pri Sv. Andraži v Slovenski gorici so z mašinom mlatili in pri tem se je zgodila velka nesreča. Hišnoga gospodara je drumlin zgrabo s takšov silov za roko, ka njemu jo je odtrgno. Prle kak je prišeo zdravnik, njemu je krv stekla i je vmro.

— **Strašna toča na sosidnom Štajerskom.** Od Lotmerka do Gornje Radgone je preminoti teden toča vničila skoro vse vinograde. Nanč listje je nej ostalo gor. Narod v tej krajaj je jako prizadeti. Tudi okoli Ormoža je bila velka toča. Takše toče je že nej bilo od leta 1909.

— **Na grobi svoje zaljubljenke se je strelo.** Franc Rogan iz Ptuja je meo v želodci nekši beteg i je bio že en čas nekši žalosten. Vmrla njemu je tudi zaljubljenka. To ga je gnalo v smrt. Julija 19. je šeo na grob svoje zaljubljenke i se je tam strelo v glavo. V verski rečaj je nej bio ravno goreči.

— **Kak jajce debela toča.** V višnjegorskem i litij-skem okraji je zadnjo soboto večer je bila takša toča, kakše ne pomlijo stari ljudje že duga leta. Štiri minute dugo se je sipavala i je vse vničila, ka je najšla pridelkov. Pravijo da je namestaj kapala debela kak jajce.

— **Odkritje spominske plošče.** V Radomertji poleg Lotmerka se je rodio velki slovenski vučenjak Fr. Miklošič. Lani so njemu postavili v Lotmerki lepi spomenik, letos pa njemu ščejo na njegovej rojstnoj hiši postaviti spominsko ploščo. Odkritje te plošče de se vršilo 7. avgusta: Za to slovesnost je pozvano občinstvo, da na te način počasti spomin velkoga našega rojaka.

— **Potres.** V Beči se je te dneve čuto potres. Najmočnejši je bio proti Graci. Neštérni so se preci prestrašili i zbežali na vulico. Drugoga kvara je ne bilo.

— **Strahovito ludomorstvo.** V Maribori je šo eden delavec domo. Bila je že kmica. Kda je prišeo že blüzi svoje hiže, začüje, da ga nekaj zove na korajžo. Stopi z bicikla i njemu v tistom hipi nekaj zasadi nož v grlo. Ar je njemu prerezao na šinj-

ki srčno žilo, je po nekaj minutaj mro. Krivca so že dobili v roke.

— **Čudna dača.** Mussolini bi rad čisto taljanščino, brez vsakše tühinske reči, štere taljanje prav radi mešajo med svoj jezik. Za rabo lücke reči so navrgli preci velke kaštige. To je pa že malo prevelka „gorečnost“.

— **Ludomorstvo med sprevedom.** Kda so pokopali pokojnoga rumunskoga krala, je bila vsa policija zbrana pri sprevedu. To priliko je je porabo eden hüdodelec pa se je prikrao v hišo ednoga milijonara, ga bujo i njemu odneseo preci njegovoga bogastva.

— **Nesreča v planinaj.** Te dneve se je v planinaj na Gorenjskom ponesrečo Nemec Kröber. Plezo je na edno strmmo pečino, kde njemu je spodletelo i je spadno v globočino. Kda so šli nekši drugi planinci za njim i so ovarali, ka njegov planinski pikec tam leži, so itaki znali, ka se tu ide za nekšo nesrečo. Slovensko planinsko društvo je poslalo itaki ljudi, ki so ga po dugom iskanji vendar najšli, vsega stučenoga i ranjenoga, pa je že mrtvo telo nekelko kipilo.

— **Tudi po amerikansko.** Nedavno smo pisali od Lindberga, šteri je prvi z eroplanom preleto morje med Evropov i Amerikov. Njemu na čast so priredili v New Yorki velko slovesnost. Za to priliko so razpisali edno pitanje na amerikansko deco, „Zakaj se čüdivam Lindberghi“ s pripombom, da šteri najbolje odgovori, tisti de se pri slovesnom obhodi Lindbergha pelao z njim. Odgovorilo je dosta dece. Darilo, štero je resan amerikansko, je dobo eden dečarec, šolar na verskoj šoli sv. Katarine. Meo je srečo, da se je znijim pelao i to je za amerikansko deco več kak kajšteč drugo, ar amerikanska deca plavajo bole v izobilnej kak naša.

— **Potres v Jeruzalemi** je eden največši, šteri so se dogodili v novejšem časi. Mrtvi je okoli 1000 ljudi i vnogo hiš je spodreti. V Jeruzalemi je največši most počo na dvoje. Dosta kvara je tudi na cerkvaj, posebno znamenita torskamolitvarnica je oškodovana. Katoličanske cerkvi so ne trpele vekšega kvara, samo na velbi cerkvi božega groba so se pokazale malé spoknje, štere so že popravili.

Domača politika.

V našoj znotrašnjoi politiki je pretečeni teden ne bilo nikši dogodkov. Smrt oče naše kralice, rumunskoga krala Ferdinanda se je občütila tudi v notrašnjoi politiki, da je konči na zvüna za nekaj časa henjao politični dirindaj, šteroga je napravilo razpisanje državnozborskih volitev.

Svaja, štero je svojim govorom v Belgradi napravo voditeo demokratske stranke g. Davidovič med sebov i ministri z njegove stranke, je, kak vse kaže poravnana i nede mela kakši vekši posledic. Vseedno pa je Davidovič s svojim govorom ešče bole skalo razmerje med demakratami i i vladnimi (Vukičevičovimi) radikali, šteri si ščejo na vsako vižo zagvišati vodilno mesto v vladi po volitvaj.

Deo demokratske stranke, šteroga vodi zdajšnji zvünešnji minister g. Markovič, mož velki zmožnosti, šče na vsakši način zrdržati na vladi, dokeč se volitvi ne zvršijo; drugi deo, šteri stoji za predsednikom g. Davidovičom, ki je dosta že v politiki kušao, je pa proti tomi, da bi bili z radikali vküper na vladi, rekši, da so ne zadosta odkritosrčni i zaneslivi zavezniki. Neštérni vüpajo, da se zavolo te svaje demokratska stranka razcepi na dvoje, ka je pa žmetno vervati.

Radič sedi doma i si tere glavvo, kak bi popravo svojo zavoženo politiko. Pri prišestni volitvaj ešče toti dobi nekaj poslancov, nego njegova dika ide stalno dol. Škoda, da njemu ešče preci hrvatskoga ljudstva sledi, ali g. Radič sam najbolje čüti, kak sameren je ostao. Njegova vetrna politika ga je pripelala tak daleč, da je on — nekda tak zvišavani voditeo hrvatskoga ljudstva — izklüčeni iz vsake vlade.

Nikaj bogše se ne godi Pribičeviči. Tudi on je zavozo s svojim divjim sovraštvom do vsega, ka je krščansko, tak da je on dnes najbolje osovraženi politik med našim narodom. Ešče bole kak Radičova, je zapečatena njegova usoda i njegovoga slovenskoga pajdaša Žerjava.

Edina stranka, štera ide z vedrim čelom na volitve, je naša stranka. Ona je edina stranka, štera je dosledno čüvala poštenje tudi v politiki, i zato nema zamazani rok. Zato jo ne trbe biti niti najmenje sram sodbe ljudstva. Ne samo, da v Sloveniji obdrži svoje volilce, nego stalno je, da dobi tudi na Hrvatskom nekaj poslancov, s čim si okrepi svoj stališ doli v Belgradi. Tudi v Belgradi vsikdar bole sprevidijo, da brezi sodela Slovenske ljudske stranke, štera je, pa ešče ostane tudi nadale edina prava zastopnica slovenskoga naroda, je ne mogoče postaviti v državi tiste dobrobiti, štero je vretina vse zadovojščine. Vsaki, ki resan lübi svojo slovensko zemlo i poštenje, de teda volo njo.

Zapiski.

„Vi ste magarci!“ Ka mislite što je to pravo in komi? Vi ste magarci, po našem somari, to je pravo g. stipica Radič hrvatskim kmetom, G. Radič je kortešerao po Slavoniji in kda so njemu kmetje povedali istino, se je rasrdo in njim to povedao. Kmetje so njemu pa kričali: „Ti si magrac!“ Vidite kmeti, kak vas Radič spoštüje. Radič samo te spoštüje kmeta, kda kmet za dobro vzeme vse njegove slabosti. Ča njemu pa istino povej, te je pa gospod čemeren, Radič je najprvo bio republikanec, potem monarhist in zdaj je velik centralist. In te g. Radič je zdaj nosilec liste v mariborskem volilnom okrožji. Kmetje, ali te vi volili takšega politika, šteri vam guči magarce? Zagvüšno, ka prinasa nega takšega magarca, šteri bi njega volo.

Kak Radičova stranka pomaga hrvatskomi narodi. K našemi poslanci g. Žeboti so prišli 16. julija štirje Hrvati. Prosili so našega poslanca da naj posredüje v Belgradi v nekšoj silnoj pa jako važnoj reči. Naš poslanec njim je pravo, ka majo oni svoje Radičove poslance, pa se naj k

njim obrnejo, či so nje volili, Hrvati so pa tak odgovorili:

„Ka nam pomaga Radič in njegovi poslanci, če pa za nas nikaj ne napravijo. Obrnoli smo se že dostokrat s pismom na Radiča in njegove poslance, pa nanč odgovora smo nej dobili. Čüli smo, ka poslanci Slovenske ljudske stranke radi pomagajo ljudem, či nücajo pomoč. Pa ešče nam zapüščenim Hrvatom pomagajte!“

G. Žebot njim pravi, ka bi rad kaj napravo za nje ali ka do oni pali volili tistoga Radiča, šteri nje tak v nemar püšča.

Hrvat njemu je pa pravo:

„Kak Boga vas prosim, pomagajte nam. Radičove stranke mi Hrvati več nemo volili. Ona nas je že več let vodila za nos s svojov republikov, za ljudstvo pa so radičevci nanč telko nej napravili kak je za nojetom čarnoga. Radič in njegovi poslanci so bili skoro leto dni ministri, pa so nikaj nej za nas napravili, Vörte nam, ka de letos na jezere Hrvatov volilo proti Radiči.“

Tak gučijo od Radiča Hrvati sami. Ali moremo biti ravno mi v Slovenskoj krajini štak zabiti, ka bi volili za Radiča!

Radičova volilna sleparija v Prekmurji.

Pod gornjim naslovom je prineseo list „Slovenec“ sledečo novino: Dnes je bila na okrožnom sodišči v Maribori razkrita velka Radičova sleparija v Prekmurji. V Prekmurji kandidira na radikalnoj listi Hodošek iz Zenkovec. Te dneve pa so radičovci vložili svojo listo, na šteroj je dr. Odič iz Čakovca zapisani za kandidata, Hodošek, župan iz Zenkovec pa njegov namestnik. Kda se je to zvedilo, je nastanolo med radikalami velko znemirjenje, kak da Hodošek kandidira na obema listoma. Pozvali so Hodošeka v Maribor, kde se je zadeva razčistila kak prefrigana radičovska volilna sleparija. V Zenkovci nega nikšega Hodošeka več. Te pa je v Maribori izjavo, da je podpisao samo radikalno listo, ne pa radičovsko. Po njegovi rečaj je njegov podpis na radičovskoj listi potvorjeni (falšeni). Radičova sleparija je zbüdila ostro obsodbo njihove stranke, štera se poslüzüje takše kortešije. S tem so radičovci zgübili dosta na svojem ugledi.

NAZNANJAM

c. občinstvo, da prozorno steklo za celo po m² Din 38, — steklarsko in porcelansko blago po najnižjoj ceni odavam. I. MARKOVIČ D. Lendava.

Posestvo

obstoječe iz 15 plügov prav dobre zemle, senožat in goric, želem dati na dugši cajt vö s polovice. Što šče gor vzeti, naj se zglesi pri gdč.

ANI SERŠEN

na Kamenščaki pri Ljutomeri.

— — — — —